

Klasa: IV – VI

Czas realizacji: 1 jednostka lekcyjna

Temat: „*Wiersze to jeszcze jeden sposób mówienia do drugiego człowieka*” – sylwetka i poezja księdza Twardowskiego.

Cele:

Uczeń:

- zna najważniejsze fakty z biografii księdza Jana Twardowskiego;
- zna pojęcia *podmiot liryczny*, *adresat wiersza* i potrafi się nimi posługiwać;
- potrafi wyszukać informacje w tekście;
- potrafi odczytać tekst poetycki i dokonać jego interpretacji według podanej instrukcji;
- potrafi zredagować krótki wniosek dotyczący twórczości Jana Twardowskiego;
- dostrzega wartości wpisane w teksty kultury.

Środki dydaktyczne:

- instrukcja pracy w grupie;
- karty pracy (do zadania pierwszego dla każdego ucznia, do zadania drugiego dla każdej grupy);
- „Słownik pisarzy i lektur szkolnych”, encyklopedie;
- wybrane wiersze Jana Twardowskiego (wiersze należy dobrać do możliwości percepcyjnych klasy, tak, aby prezentowały różnorodną tematykę; proponowane teksty do wyboru: *Wyjaśnienie*, *Czekanie*, *Naucz się dziwić*, *Ryczał*, *Nie tylko my*, *Sprawiedliwość*, *Który*, *Mrówko ważko biedronko*, *Drzewa niewierzące*, *Wszystkiego*, *Rozmyślenia wujka po świętach*, *Do moich uczniów*, *W klasie*, *O maluchach*)

Metody i techniki pracy:

- praca w grupach,
- praca z tekstem informacyjnym,
- praca z tekstem poetyckim.

Forma pracy: zespołowa, zbiorowa.

Realizacja:

1. Zapisanie tematu lekcji.
2. Nauczyciel dzieli uczniów na grupy. Rozdaje każdej grupie instrukcje, karty pracy do pierwszego zadania, słowniki i encyklopedie.
3. Uczniowie wykonują pierwsze zadanie. Odszukują w słownikach hasło poświęcone Janowi Twardowskiemu, czytają je uważnie i ze zrozumieniem. Następnie na podstawie wyszukanych informacji uzupełniają notkę biograficzną poety na karcie pracy (uwaga – uczniowie w kl. VI mogą samodzielnie zredagować notatkę). Liderzy grup odczytują przygotowane teksty, nauczyciel sprawdza poprawność wykonania zadania. Uczniowie umieszczają karty pracy w zeszytach przedmiotowych.
4. Nauczyciel rozdaje grupom karty pracy do drugiego zadania i teksty wierszy. Omawia krótko instrukcję do analizy i interpretacji tekstu poetyckiego znajdującą się na karcie pracy.
5. Uczniowie w grupach odczytują wiersze i notują odpowiedzi na pytania umieszczone w kartach pracy. Następnie wybrani w grupach uczniowie odczytują wiersze na głos, a liderzy prezentują zapisane przez grupę spostrzeżenia.
6. Uczniowie z pomocą nauczyciela wspólnie redagują i zapisują w zeszytach krótką notatkę na temat twórczości księdza Jana Twardowskiego, np.:

Ksiądz Jan Twardowski w swojej twórczości porusza ważne dla każdego człowieka tematy - Bóg, wiara, miłość, piękno przyrody. Potrafi mówić o nich w sposób niezwykle prosty, często z poczuciem humoru. Poeta pokazuje nam niezwykłość i piękno świata, uczy optymizmu, tolerancji, miłości i szacunku dla drugiego człowieka. Traktuje z taką samą uwagą, dobrocią i wyrozumiałością dorosłych i dzieci. Poezja księdza Jana Twardowskiego jest pełna mądrości, nadziei i wiary – warto się z nią zapoznać.

7. Zadanie pracy domowej: Naucz się na pamięć wybranego wiersza księdza Jana Twardowskiego.

INSTRUKCJA DLA GRUPY

1. Wybierzcie lidera grupy – osobę, która będzie kierowała pracą waszego zespołu.
2. Wybierzcie sekretarza – osobę, która będzie zapisywała wasze ustalenia.

Pierwsze zadanie

1. Odszukajcie w słowniku hasło poświęcone Janowi Twardowskiemu i przeczytajcie je uważnie.
2. Uzupełnijcie notkę biograficzną umieszczoną na karcie pracy.
3. Wybierzcie osobę, która odczyta w klasie przygotowany przez was tekst.

Drugie zadanie

1. Przeczytajcie wiersz księdza Jana Twardowskiego.
2. Odpowiedzcie na pytania umieszczone na karcie pracy.
3. Wybierzcie osobę, która odczyta wiersz na głos.
4. Wybierzcie osobę, która zaprezentuje klasie wasze spostrzeżenia.

KARTA PRACY – ZADANIE PIERWSZE

Jan Twardowski urodził się roku w
Uczęszczał do Gimnazjum im. Tadeusza Czackiego, w którym współredagował międzyszkolne pismo młodzieży gimnazjalnej „Kuźnia Młodych”, publikował też w nim swoje W roku rozpoczął studia na Uniwersytecie Warszawskim. W czasie wojny był żołnierzem AK, brał udział w W roku podjął naukę w Seminarium Duchownym, a w 1948 przyjął Był wikarym, kaznodzieją, katechetą i wykładowcą Jego poezje na języki: niemiecki, słowacki, francuski, ukraiński, angielski, czeski, węgierski, hebrajski i wiele innych. Otrzymał wiele za swoją twórczość poetycką.

Ksiądz Jan Twardowski zmarł roku w po długiej chorobie, miał lat.

KARTA PRACY – ZADANIE DRUGIE

1. Tytuł wiersza:

2. Kto mówi w wierszu? Jaką jest osobą?

.....
.....

3. Do kogo zwraca się podmiot liryczny? Jak odnosi się do adresata?

.....
.....

4. O czym (o kim) mówi podmiot liryczny? Sformułujcie w 1-2 zdaniach temat wiersza.

.....
.....

5. Jak mówi podmiot liryczny (jakim posługuje się językiem)?

.....
.....